

Gyógypedagógia, mint tudomány

- interdisciplinális, komplex ember tudomány, a gyógypedagógiai segítség igénylő személy (kétség) és a rájuk irányuló komplex megismerés, fejlesztés, nevelés, terápia, oktatás, képzés, életrés, rehabilitáció tudománya.

Gyógypedagógiai segítség igénylő személy

- életkor szerint differenciálódhat (pl.: óvodás, iskolás, fiatalok... stb.)
Ezeken kívül a megfelelő szintű (óvodai nevelés, iskolai oktatás, szociális élet...) ...
- a segítség igénye lehet:
 - átmeneti (gyengekésztő gyermek boldogulása az iskolában)
 - egész életre át (ételműleg akadályozott gyermek)

Gyógypedagógia rendszere:

- Széles tudományágból jött létre (pszichológia, biológia, szociológia)
- elmélet és gyakorlat egyaránt
- ágai:
 - szűkebb értelemben vett gyógypedagógia
 - patofiziológia
 - pszichológia
 - antropológia
 - szociológia
 - gyógypedagógiai kommunikatív tudomány alapjai

- speciális pedagógiák:
 - 1) autizmussal élők
 - 2) tanuláskorban akadályozottal
 - 3) ételműleg akadályozottal
 - 4) hallászott fogvatartással élők
 - 5) hallássérültek
 - 6) látássérültek
 - 7) beszédkorban akadályozottal
 - 8) károsultak és viselkedésükkel élők
 - 9) mozgáslehetővel

} pedagógiaja

Gyógypedagógiában alapvető fogalom a FOGYATÉKOSSÁG.

Az a tulajdonságot jelenti, amely az adott személyt gyógyped-i ellátásra kényszeríti.

elsődleges: biológiai

másodlagos: lelki

harmadlagos: szociális

} károsodás, elváltozás

Egészség - akadályozottság:

Az ember funkcionálisan EGÉRSÉGES, ha kfti funkciói, minden kivételével és különböző életkörülményben való részvétele megfelel az egészséges embernek.

Funkcionális AKADÁLYOZOTTSÁG olyan zavar, amely létrejöhet a funkcionális egészség bármely területén.

- kfti funkciók
- kivételével akadályozottsága
- részvétel akadályozottsága

It fogvatartottsági folyamat

I. szint	biológiai el	kfti funkciók	károsodás
II. szint	pszichológiai el	kivételével	fogvatartottság = kétségzavar
III. szint	szociális el	részvétel	akadályozottság = károsodás

- Foggyatékonysággal élők, speciális nevelési igényűek
- mindazon gyerekekre vonatkozóan, akiknél szellemi készségei nem több, sajátos segedőkre van szükségük.
- Többféle szorgalmazás lehet:
 - nevelési
 - didaktikai
 - pszichológiai

Sajátos nevelési igényű az a tanuló, aki a szellemi és rehabilitációs készségei szorultságára alapján:

- testi; érzékszervi, értelmi, beszéd-foggyatékos, autista, több foggyatékonyság együttes előfordulása esetén halmozottan foggyatékos.
- pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (dys....)

Gyógypedagógiai fogalmak

- gyóg- i besorolásról → diagnosztikáról
- mozgásszavar → mozgáskorlátozottság
- látásvesztés → látáskárosodás
- hallásvesztés → halláskárosodás
- mentális retardáció → értelmi foggyatékos
- beszéd-, hang-, nyelvi zavarok → beszédben akadályozottság
- szociális beilleszkedési zavarok → autizmus

Gyóg- i tevékenységet érintő és szabályozó törvények, rendeletek

- Mo-on az Alkotmány jogegyenlőséget biztosít
 I - 1988. évi XXVI. törvény: foggyatékos személyek jogairól és egyenjogúságuk biztosításáról

- célja: a foggyatékos
 - jogot foggyalmoz meg akadálymentesség, kommunikáció, törléledni rendszeren kéni
 - célkitűzéseket jelöl meg, ahol biztosítani kell az egyenjogúséget
 - + egészségügy
 - + oktatás - képzés
 - + foglalkoztatás
 - + lakóhely
 - + kultúra, sport
- közalapítványok létrehozása → Országos Foggyatékosügyi Tanács
 → Országos Foggyatékosügyi Program

II - 1993. évi III. törvény: szociális igazgatás és ellátás

- célja: szociális biztonság megteremtése és megőrzése
 - + ápolási díj
 - + személyes gondoskodást nyújtó ellátásról
↓ Szociális alapellátás ~ gyermek napközbeni ellátása ~ étkezés ~ családsegítés	↓ Szociális ellátás ~ bentlakásos gyermekotthonokkal ~ ápolást- gondoskodást nyújtó intézmények ~ rehabilitációs intézmények

III - 1997. évi XXXI. törvény: gyermekvédelemről és gyermekügyi igazgatásról

- feladata a gyermek alapvető jogait és érdekeit.
- III. rész → gyermekvédelmi gondoskodást véltetési
- IV. rész → helyi önkormányzatok, miniszteri feladatokról, Országos Gyermek- és Ifjúsági Bizottságról szól
- V. rész → gyermekügyi igazgatás szervezete és feladatai

IV

- előzetesről szól
↳ óvodai, iskolai, kollégiumi nyelv, iskolai oktatás
- gyp-i nyelvészet - oktatásban részt vevő intézmények
+ gyp-i nyelvi - oktatási int.
+ óvodai tagozat, csoport
+ iskolai " " , osztály

• pedagógiai szempontokról kitérni:

- ~ gyp-i tantervadás, fejlesztés
- ~ nyelvi tantervadás
- ~ pedagógiai szolgálatok
- ~ győgykezelés

Azok a fejlesztés megvalósítható?

- Δ otthoni ellátás
 - Δ bölcsődéi gondozás
 - Δ gyermekotthoni gondozás
 - Δ gyp-i tantervadás
- } intézmény

- NAT = Nemzeti Alaptanterv

- magában foglalja a köznevelési tantervek vonatkozó alapvető tudásvetéseit.
- az átadandó tudást nem tantárgyakra, hanem műveltségterületekre bontja:

- ~ Anyanyelvi és irodalom
- ~ Matematika
- ~ Ember és társadalom
- ~ Ember és természet
- ~ Földrajz és környezeti
- ~ Művészetek
- ~ Informatika
- ~ Életrajz és gyakorlati ismeretek
- ~ Testnevelés és sport
- ~ Elő idegennyelvi.

Intézmények:

1) Gyp-i nyelvészet és oktatásban résztvevő intézmények

a) Integráló intézmények

- minden olyan bölcsőde, óvoda, ált. és középiskola, melyben SNI + a tanulást együtt nevelni a többievel

(i) területi integráció: azaz az épület közös

(ii) szociális " " : foglalkozáson, tanórán kívül időközönként együtt vannak az intézményi keretben

(iii) Funkcionális integráció:

~ ideiglenes: azaz az idő egy részében vannak együtt (pl. életrajz tantervvel)

~ teljes: teljes időben vannak együtt

b) Gyp-i nyelvi- oktatási intézmények

(i) óvoda → Országos Óvodai Nyelvi Alapprogram: SNI gyermekek óvodai nyelvi irányelvei

(ii) ált. isk. → Alapdokumentumai: NAT, Tantervvel, iskola ped-i programja, helyi tanterv, OM által kiadott leírások.

(iii) középső → "érsécszfűző" speciális szakszolgálat
→ speciális szakszolgálat

c) Gyp-i ellátást is nyújtó intézmények a gyermek- és ifjúságvédelem rendszerében

(i) gyermekotthonok:

- ~ speciális: ideiglenes katalógiai elhelyezett, átmeneti v. tartós nevelésbe vett súlyos pszichés tüneteket mutató ill. pszichomotoros zavarok miatt gyógykezelést nyújtó gondozóotthonok
- ~ általános: tartósan beteg, fogyatékos gyermekek
- ~ utógondozó otthonok: kizárólag fiatal felnőttek részére

(ii) Farkóintézet: 14-18 éves fiatalokkal intézetek (biztonság által járóbiztosítékra illethet)
pl: Debrecenben

d) Gyp-i ellátást is nyújtó egészségügyi intézmények

(i) audiológiai állományok: kezelésiintézet ellátására

(ii) gyermek-ideggondozó: elsősorban nevelés, neuropszichiatríai szempontból fontos jegeket mutató gyermekek és fiatalok ellátására

(iii) klinikai és szakkórházak

(iv) gyermek- és iskolaszakotthonok: tartósan beteg gyermekek számára

2) Gyógypedagógiai szolgáltatás intézményei

a) Egypépes ped-i szakmunkatársat ellátó intézmény (EPSZ)

b) Gyp-i Tanszadók, szülő, korai fejlesztő és gondozó központok

c) Szociális és rehabilitációs bizottságok

- meggyei szül. és fős. szül. feladata

- feladata: SNI kényt komplex vizsgálattal megállapítja

- Típusai
~ Tanszék szintű vizsgálati szaktörzsi és rehabilitációs bizottság

~ Országos szaktörzsi és rehabilitációs bizottságok

- beszédivizsgáló, látásvizsgáló, hallásvizsgáló, mozgásvizsgáló

d) Nevelési Tanszadók

feladata: odaforduló tanulók pszichológiai és pedagógiai vizsgálata, tanulási, viselkedési, magatartási, viselkedésvisszafejtés, felzárkóztatás, diagnózis felállítása, szaktanácsadói munka.

e) Szociális intézmények

3) Szociális intézmények

4) Foglalkoztatási intézmények

5) Karobothozók.

Hallásvesztés

fogalma: olyan hallási képességet jelel, ahol a szűlő időpontja, mértéke, súlyossága miatt a beszédre kommunikációs spontán kialakulása, zavartalan fejlődése vagy folytatása lehetetlen, és a szűlő egész gyp-i (rehabilitációs) zóna

- a hallásvesztést ún.: külső-audiogrammal állít meg.

• 27-40 dB: enyhe vesztés (hall v. halló beszéd megértésben okozhat gondot)

• 41-55 dB: közepes vesztés (közelről még érthető társalgó beszéd)

• 56-70 dB: súlyos vesztés (csak a hangos társalgás érthető)

• 71-90 dB: mély vesztés (a hangok kb. 40cm-ről hallhatóak)

• 91 dB: igen mély vesztés a beszéd v. nyelvfejlődés valószínűleg sérült.

- gyögyesedési csoportosítása

- nagyfokú: a mozgás beindításában és irányításában jelentős szerepet játszó
- közepes: a mozgás beindításában és irányításában jelentős szerepet játszó
- alacsony: a mozgás beindításában és irányításában jelentős szerepet játszó

- integrációs eljárás

• korai fejlesztés:

- ~ fontos a néző tájékoztatása a gyermek állapotáról
- ~ " - a harmonikus anya-gyermek kapcsolat
- ~ végző cél a gyermek megfelelő kortársaival való beilleszkése

• óvodai nevelés:

- ~ hallásmaradvány felhasználása az információszervezésre fontos
- ~ hangsúlyos az érzékszervek fejlesztése, tájékozódás

• iskolai nevelés:

- ~ nyelvi kommunikációra nevelés hatja át
- ~ NAT tartalmaz irányosul némi módosítással
- ~ 1-6. évf.-ot a nézet 8 év alatt kifejtheti
- ~ spec. magas óránkénti tartással:

- + anyanyelvi
- + hallás-ritmus-mozgásnevelés
- + egyéni anyanyelvi nevelés
- + rajz, olvasás, új ABC, gépi írás, jelkommunikáció (falutahó) →
→ pedagógiai (re)habilitáció

• hallásnévtel 10%-a jelentősen részben látnak.

Látásnévtel

fogalom: az a személy a látásnévtel, akinek a jobban látó szemén maximális korlátozást mérhető látásnévtel az éjszakai látás 30%-a vagy ennél kevesebb, ill. a látásnévtel nem több 20%-nál.

Csoportosítás:

- 1) valós: fényt nem érzékel
- 2) aliglátó ($V \leq 0,1$)
 - a) fényérzékelők → valós technikai igényel
 - b) nagy tárgylátó ($V \leq 0,04$) → speciális eszközökkel épített látás olvasására (Braille-olvasó)
 - c) új olvasó ($V \leq 0,04-0,1$) → speciális eszközökkel épített látásra, oktatásban más érzékszervek is taneszközként kell
- 3) gyenge látó ($V = 0,1-0,3$) → a látás a vezető érzékszervi csatorna

Integrációs:

- 0-3 év: korai fejlesztés
- 3-7 év: óvodai spec. fejlesztés és integrált nevelés
- 7-15 év: spec. által. iskolai és integrált építés
- 15-18 év: spec. szakmai és integrált építés
- 18 év: felsőfokú integrált integrációs építés

feladatokban: igénybe vehető a Valós Elemi Rehabilitációs Csoportnál speciális megoldásai

Nyelvés : Óvodai nevelés

- 1) mozgás és tájékozódás
- 2) finommozgás, manipuláció
- 3) hallás
- 4) mozgás, izlés
- 5) kommunikáció, beszéd
- 6) játék
- 7) énekisegédés
- 8) matematikai fogalommal előkészítés
- 9) olvasás-írás előkészítés

} fejlesztendő területek

Iskolai nevelés

- 1) Olvasás - Braille
- hangjelölés - dőlt - ömöröd udder
- 2) Matematika - mennyiségfogalom, művelés
- 3) Testnevelés, mozgás - tájékozódás - monoton mozgásformák (ingázás, létrázogatás)
- úszás, akrobatika, biciklizás tandemmel
- 4) Kéznevelés - maradandóvaltanal rendelkezéssel

Alt. iskolák : egyéni képességnek megfelelő integrált köznevelés

Beszédben aladályozottak

beszédben aladályozottak = a kommunikációs problémát átfogó megnevezés

- okok : - organikus (hangképző szervet organikus hibája, halláshévílés, agyműködés)
- funkcionális (élelelési zavarok)
- pszichés
- környezeti tényezők (ingemegely környezet)

- jellemzői : - a kommunikációs zavart, kiámpir v. torul a hangzó beszéd.
• folyamatosága
- szül a beszéd érintettség
- jellegzetes kiber beszédben és írásban

Csoportosítás

- beszédfogékonosság : súlyos zavar (biológiai, funkcionális okok)
• kiterjedt, hosszantartó elmaradás
- beszédzavar : beszédzavari központi fejlődési és működési zavarok miatt
• különböző életkorban jelentkezhet, elháruló folyamat
• észlelés után maradandóvaltanul maradnak
• tanulási nehézségekben (olv, írás, számértés) zavarok okok
- beszédhiba : beszédhangok képzésének elérése
• beszéd és nyelvi fejlődés lassúsága
• hallási észlelés gyengesége
• fejlesztéssel a hátrány kiküszöbölhető
- beszéd-és nyelvi fejlettség hátrány :
• külső környezeti és pszichés okok a felelősek
• kedvezőtlen socio-kulturális háttérrel
• beszédtanulás alatt idegen nyelvi környezet
• pszichés hátrány (mozgás ...)

rendellenességér típusai

- 1) megkérdett beszédfejlődés
- 2) hangképzési zavarok
- 3) onhangzó beszéd
- 4) beszédritmus zavarai (dadogás)
- 5) beszéd-írás-, olvasászavarok.

- 1) - megféléző éntelméyer előtt 3 éves korra kintal belül a gyermek
 - megfélézőt bontáfejődés: 3 éves kor után lesz belül (fogakélonáp kintalva)
 - főbb tünetek: alacsony szólam

2) - pörögtség → ez elvileg a bontáfejődés során elűnik (5 éves korra)

- tünetek: • tonikus (diszália)
 • helyettesítés, hangcsere (paralália)
 • kihagyás (alália)

- okai: • fejlődési (fog,ajak...)
 • hallászavar,
 • bontágyengeség

- sülséges a kintal kijuttatása ritolalesdés előtt

3) - nem artikulációs zavar, hanem a beszéd hangszólamú megváltozásából van szó
 (bontáhibák 5-6% - a)

- típusai: • nyílt } összhangos beszéd
 • zárt
 • vegyes

- okok: • ajak - szájpad - hasadék → csak nagyon végsőben az okok elűlőntését
 • gégszűkület

- logopédiai kómeció

4) - DADOGÁS:

- tünetek: • görcsös megakadás
 • anémia (ritmuszavar)
 • együttemozgásol
 • pszichés zavarok

készítők: • élményzet kép, kéta beszéd mintaként megálójon + logopédia

- MADARÁS:

- tünetek: • gyors bontákező, monotonia
 • nyíltbontás, hangok és szótagok felszólése
 • hangtorítás
 • alacsony szólam, helyettesítési készségek
 • mozgás- és pszichés zavarok

készítők: na, mint a dagogásnál + logopédia

5) - afázia: az agyfélteke bizonyos knteléknei sérülése miatt elvnik a más kntelék
 beszéd megkthése

- diszfázia: • sajátos nyelvi fejlődési zavar

- tünetek: súlyos pörögtség, szótagolási készségek, élményzet, gyors verbális emlékezet, bontákező, megkthési zavarok, diszgrammatizmus.

- írás-, olvasás-, számolás zavarai - iskolai teljesítményzavar.

(DYS...) FÜZETBEN!

Mozgásirányozottság

- Többnyire idegrendszeri eredetű mozgászavar.

- nagymozgásol koordinálatakéző (futás, járás) → a finommozgásol készségei (írás, rajzolás, manipuláció)

Isoparozottság: a) jelleget szerint

- Plégia (bénulás) = mozgáséptelenség
 • Parézis (késztetés) = mozgáséptenség csökkenése

b) kiterjedés szerint

- monoplegia v. monoparézis = 1 végtagra kiterjedő
 • hemiplegia v. - parézis = a test fél oldalára kiterjedő
 • paraplegia v. - parézis = két alsó végtagra
 • di- v. tetraplegia v. - parézis = négy végtagra

c) izomtonus állapota

- spasztikus - görcsös, feszes
 • atonikus - petykület, bönustalan

d) szemléltetés helye szerint

- centrális (agyi)
- perifériás (gerincvelői)

pedagógiai szempontú csoportosítás:

- végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerett végtaghiányos csoportja
- súlyosabb értelmi és érzékszervi fogyatékos csoportja (szellemi fogyatékos)
- korai agyi károsodás utáni magánnevelés csoportja (köznevelési idegrendszert károsító kórtörténetűek)
- egyéni, maradandó magánnevelés utáni csoportja (szellemi, tanulási, viselkedési...)

Áp-1 foglalkozás témái:

a) Mozgásnevelés

- terápia (fizioterápia)
- motoros képességek fejlesztése
- napi tevékenységek nevelés (tárgy- és viselkedésnevelés)

b) Kommunikáció

- beszéd és kommunikáció

c) Megismerő tevékenység

- észlelés, észlelés
- megfigyelés, figyelem
- emlékeztetés, gondolkodás
- tanulási képességek fejlesztése
- spec. tanulási feltételek

d) Szociabilitás

- magatartás, viselkedés, szokások
- segítség kérés, segítségnyújtás
- közösségi élet, integráció
- önálló életvitel

nevelés, oktatás sajátosságai:

• NAT alapján

- korai fejlesztés otthon, bölcsődében

- komplex fejlesztés
- észlelés - emlékezés - figyelem

- óvoda: fontos a mozgáshiányból eredő tapasztalati hiányok pótlása

- tanulásra való felkészítés

- iskola: • vizuomotoros és a tárgyi feltételek (tárgy, rajz, ...)

- tanulássegítés: speciális v. kis csoportos foglalkozás

• mozgásnevelés: speciális pedagógus, képezés v. gyógytornász segítsége

- kommunikáció fejlesztése

mentális retardáció

fogalma: az átlagnál szignifikánsan alacsonyabb intelligenciahányados (70 < IQ < 75)

mellette az értelmi és érzékszervi funkciók károsodása is észlelhető:

- kommunikáció
- önállóság
- családi élet
- szociális készségek
- közösségi hozzájárulás
- önvédelem
- egészség és biztonság
- iskolai készségek
- szociális és munka

tanulási szükséglet: - időszaki

- ismeretlen → szilárd ismeretű folyamatos tanulás
- ismeretlen → ismeretlen, egyenlő szintű tanulás
- mindenre kiterjedő → folyamatos, magas szintű tanulás

okai:

- örökletes neurológiai savanyúság
- " " anyagcsere - betegségek
- kromoszóma rendellenességek (Down-szindróma)
- terhesség ideje alatti vírusfertőzés
- születés utáni: agyhártya-, agyvelőgyulladás
- súlyos mérgezés
- veseműködés zavar
- fejzáródás okozta

szoportozás súlyosság szerint:

- enyhe értelmi fogyatékos tanulólé - tanulásban araddályozottal
- közepes súlyos " " } - értelmileg araddályozottal
- súlyos " " } gyerekek (törvény által szabályozott spec. gyp.-i foglalkozás)

tanulási nehézség	tanulási zavar	tanulásban araddályozott	enyhe ált. fogy.	közepes ált. fogy.	súlyos ért. fogy.	leg súlyosabbn. ált. fogy.
-------------------	----------------	--------------------------	------------------	--------------------	-------------------	----------------------------

Tanulásban araddályozottság

fogalma: Ennél a körön tágabb, mint az enyhe értelmi fogyatékosoké.
enyhe értelmi fogyatékosoké az az, amit tanulási sikertelenségük miatt egyelőre még segéggaltan, külön iskolában ("érintett") tanulnak, (tanítókészítési képzés 2-4,5-3%-a)
Tanulásban araddályozottak tartoznak azok az általános iskolába járó gyerekek is, akik a négyes tanulólé körül is a legnehezebben boldogulnak. (tanítókészítési képzés 10-12%-a).
Mindkettő a gyp. kompetenciákörbe tartozik.

- sajátosságai:
- négyes éri meg és befújja végre az utasításokat
 - figyelme nem tartós
 - hiperaktív, impulzív
 - érzelmi nehézségei vannak (finommotoros)
 - vizuális, auditív emlékezetük gyenge
 - négyes iskolai munkáját és ontja be az idejét
 - olvasás- megértése gyenge (hallás, beszéd megfelelő)
 - tanulási stratégiákat helytelenül alkalmaz
 - rövid távú memóriája fejlesztésére alacsonyabb

intézményes kivétel:

- általános iskolába jár, külön segítségadás nélkül (HIDEG INTEGRÁCIÓ)
 - a gyerekek magára van bízva
 - sajátos megsegítés nem biztosított
- általános iskolába, kis csoportban jár
 - gypedagógus-tanító foglalkozik az osztállyal
- ált. isk.-ba jár, tanítóját gypedagógus látja el tanításokkal (utazó-gyped.)
- ált. isk.-ba jár, ahol bizonyos helyzetekben gypedagógus segít munkáját. (utazó-gyped.)
- ált. isk.-ba jár, emellett tanácsadói munkában részt vesz
 - a tanuló minél kevesebb időt tölthet az osztálytársaitól távol.
- segéggalt tanulócsoportba jár, amely az ált. isk. épületén működik
 - van kapcsolata más tanulókkal az osztálytársakon kívül is.
- ált. isk.-ban lévő, de négyes függőenként működő segéggalt tanulócsoportba jár.
 - más tanulókkal a kapcsolata csak alkalomszerűen
 - elterjedt
- segéggalt ontályba / isk.-ba jár
 - főleg szabadidős programok keretében
- bentlakásos, enyhe értelmi fogyatékosok segéggalt ált. isk.-ba jár.

ÁLT. ISK. után

- spec. ált. isk. körbe megosztott 9.-10. ontályt
- élethelyi szükséglet nem igényelő szakma keresése (szakiskola)
- speciális szakiskola (segéggalt)

Etelmi aradályozottság

fogalma: Az etelmi aradályozottság a középültyos súlyos (IQ: 55-70) és a legültyosabb (IQ: < 20) fél mentális retardáció/etelmi fogyatékoság 5 megfogalható elnevezése.

- elő:
- központi idegrendszer társodása
 - érzésvi társodás
 - epilepszia

sajátosságai:

- csereanyaghiányos fejlődés
 - fejlődésük meglassabodott
 - motivációhiányos, figyelemhiányos magasabb
 - a környezettel kevésbé ingerülten reagálnak spontán felkavarodással
- viszkető
 - életkorral párhuzamosan a szociális készségek, tárgyak iránt.
 - érzelmi és mozgásos aktivitásuk alig van
 - keveset beszélgetnek egymással
 - elvont kommunikáció → szóhasználat, gesztusok

- iskolák

Középültyos é.f. (IQ: 55-75)

- zömében spec. iskolában végzett tanulmányait
- 6. szilveszteri kintés fejlesztése javasolt.
 - + anyanyelvi és etelmi
 - + természeti környezeti
 - + társadalmi
 - + élethelyi és gyakorlati ismeretek
 - + művészetek
 - + testi nevelés
- tanulás kis csoportban, egyéni fejlesztési terv alapján
- elsődleges az életkorhoz tartás

Súlyos és igen súlyos é.f. (IQ < 25)

- a mozgás erősen gátolt
- minimális kommunikáció, szociális kapcsolatok
- egyéni fejlesztési terv alapján egyéni v. kis csoportos formában, rendszeres jellegű gyógypedagógiai foglalkozás (képzési környezet)

- fejlesztés

Középültyos

- pedagógiai célok mellett önálló, részlegesen alkalmazható önálló életvitelre
- etelmi munkaformák végzése
- egyéni vagy páros kapcsolat (önálló család alapításra nem alkalmasak)

Súlyos

- életük végéig ápolásra, gondozásra szorulnak

Autizmus az előt

fogalma: Az egyéni személyiséget érintő jellegzetes, önálló kategóriát képező károsodás. A fejlődés olyan zavara, amely mindkét fél és mennyiségben is eltér a normális fejlődéstől, és az élet többi felében fogyatékos állapotokhoz vezet. Orvosi érzékeny nem gyógyítható.

Egész életük át jellemző, döntő hatással van a szociális beilleszkedésre és az életminőségre.

A viselkedési jellegzetes, tünetekkel leírható állapot, amely különböző, agyi fejlődési és működésével kapcsolatos szervek károsodása jöhet létre.

Opportunitás szociális viselkedés alapjai:

- izolált típus: → szociális nem eseményes
→ ált. ételműleg átadható
→ legnehezebben tanulható csoport
- passzív típus: → soc. nem eseményes, de viselkedést elfogad
→ kapcsolatteremtésre egyoldali, a partner nem igazán érdekli
- aktív-üzem típus: → szociális aktív
→ kapcsolatteremtésre egyoldali, a partner nem igazán érdekli
- furcsa-üres, formális viselkedő típus: → szűrt - és felhívásban alacsony
→ jó érteleme éppenséggel
→ hatékony enyhítés kompenzációs tényező, de

Alai: - elsődleges: gyökerei
- másodlagos: idegrendszer

jellemző: Típusos esetben jelenléte, de által. valój. nyilvánvalóvá, amikor megpróbál a szociálaláadás (ib. 1. tábla 1. sor)

3 fő területen vannak megfigyelhető

- szociális interakció (meta-kommunikáció, meta-utalás...)
- kommunikáció (nyelv használata v. értele, jelképek használata)
- viselkedés, érdeklődés, aktivitás területe (nt. szociális, üres ragaszkodás tárgyalás...)

tünetek és jellemzőkben

- érzés a leggyakoribb
- nyelv fejlődésének zavara
- nyelv a magány
- tárgyak érdekli őket, érzékszervek nem foglalkoznak
- tárgyalás aprólékos v. félre értés
- megfigyelés nem vonatkozik
- ragaszkodás a megszokott helyhez, tárgyalás
- gondolkodásról üres

terület: - speciális nyelv interakció területén szociális viselkedés megfigyelése

- korai fejlődés: 3-5 éves korig

- óvoda: • feladata a kommunikációs, szociális és kognitív készségek

- ált. isk.: • alkalmasabb többször a NAT

• 3 szorosan kötődik a fejlődés (egyéniség alapjai)

~ 1. sz.: cél: elemi adaptív viselkedés kialakítása

fejlesztési területek:

- + kommunikációs készség
- + szociális készség
- + kognitív készség
- + viselkedési problémák kezelése

~ 2. sz.: cél: ismeretek bővítése, aktivitás erősítése

~ 3. sz.: cél: a felhívásban elérhető adaptáció, önállóság, munkavégzés megvalósítása

Teljesítmény és viselkedésjavaslat

teszt

fogalma: A viselkedésjavaslat olyan speciális gyűjtőfogalom, mely mindazon viselkedési módokat magába foglalja, melyek a normatív mértéktől való jelentős eltérést mutatnak.

